

Előfizetési díj:
Egész évre 4 frt. Félévre
2 frt. Negyedévre 1 frt.
Egy szám ára 10 kr.

Hirdetmények:
3 hasábos petsor egyszer
9 kr. többszöri hirdetésnél
7 kr. Bélyegdíj 30 kr.
Nyilt-tér petit sora 12 kr.

ZALAMEGYE

társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

A lap
szellemi és anyagi részét
illető közlemények a szer-
kesztőséghez küldendők.

Bérmertetlen leveleket csak
ismert kezektől fogadunk el.

Kéziratokat nem küldünk
vissza.

A „Zalamegyei gazdasági egyesület“, a „Zala-eggerszegi ügyvédi kamara“, a megyei községi- és körjegyzők, a „Kanisai és novai járási községi és körjegyzők egyetége“-nek, valamint a „Légrádi takarékpénztár és önszegélyző szövetkezet“-nek hivatalos közlönye.

Megjelenik minden vasárnap.

Biztató fény.

Az emberiség sorsán aggódással csüngő ember lelkére igen sokszor a csüggedés borját veti az a gondolat, hogy míg egyfelől a haladás világossága a különböző fajú és nemzetiségű embereket egymással folyton közelebb, bensőbb érintkezésbe hozza: másfelől hol itt, hol ott felmerülő nagyobb, tágabb-körü érdek-törekvések a fegyverkezésre, az egymás elleni harci készenlétre fordítják azt az erőt, melyet a kölcsönös boldogítás céljának szolgálatával kellene és lehetne csak igazán áldásossá tenni.

Régóta halljuk a panaszt, hogy Európa nemzeti állig fegyverben állanak; hogy hiába terjesszük a jó és nemes lelkek ezerei a humanizmusnak mindenkit boldogítani akaró, békés szellemét, ha másrészt a tudomány haladottságának minden eszközével, a föl-találó ész összes erejével az eberirtó szerszámok előállításán, tökéletesítésén munkálnak.

Igaz, hogy ebben a tapasztalatban egy hatalmas részlet táruul élénk nemcsak a boldogság után küzdő emberiség tragediájából, hanem (mi ehhez nagyon közel fekszik) a tulajdonképpeni magasabb rendeltetésétől elvezetett emberiség komédiájából is. De ezt ne fezzegessük azért, — mert talán könnyen átlépuók azt a vonalat, a meddig a mi lapunk medítálási joga terjed. Vizsgáljuk inkább azokat a tüneteket, melyek jelenleg előtűnk fekszenek!

Ezek a tünetek — hála Istennek! — nem olyan csüggesztők, mint a néhány évtized előtti.

Most is munkában látjuk az emberiség békéjén, a kölcsönös szeretettel megteremthető boldogságon fáradozók százait, ezreit. Pillanatra sem csüggedve dolgoznak, küzdenek azután a magasabb cél után, hogy a tökéletesedésnek egy magasabb színvonalára emelve az egész emberiséget, a béke és szeretet paradicsomává varázsolják a földet.

A világosság munkásainak lankadatlan fáradása eddig még a társadalom magasabb és legmagasabb rétegeit érintetlenül hagyta; oda az ő szellemi ereje nem volt képes felhatolni. És ime, mi történt utóbbi időben? A világosság csendes,

zajtalan műhelyeiből lassan-lassan szétáradó fény csodás módon utat talált a magas felé és egy hatalmas, intenzív sugár meghlette Európa legrettegettebb autokratájának lelkét. És e sugárnak onnan, abból az elzárt magasból visszaverődő fénye valami tisztább, megnyugtatóbb, biztatóbb világosságot áraszt egész földrésznkre, legközevetlenebbül pedig magára, a hatalmas autokratának népére.

Az orosz cár trónjának eddig dermesztő légköréből a humanizmus reflexfénye ömlött szét egész Európán, mikor Miklós, az abszolút uralkodó, megfujta a lefegyverkezés, a béke fonséges riadóját. A riadó vizhangra talált a többi hatalmak trónjánál és eredménye lett a hágai béke-kongresszus.

A hatalmas autokrata azonban nem állott meg ennél az eredménynél. A humanizmus szellemének az a melegítő sugara, mely lelkét csodás módon megihlette, új meg új és egyre biztatóbb, egyre lélek-emelőbb sugarat termel lelkében. Míg a hágai béke-konferencia, Európa többi népeivel szemben iparkodott áldásosan termékenyvé tenni az ő lelkéből kipattant béke-fényt: nem marad tétlenül maga sem. Kibocsátotta rendeletét, melylyel a humanizmus szellemét kigunyoló borzalmak színhelyét, Szibériát, kitörli az orosz igazságszolgáltatás sötét könyvéből.

Tehát vége lesz a szilériai száműzetésnek, az ólombányák őrijó borzalmainak.

Ez a magasabb, szent gondolat is abban az uralkodói agyban termelt, melyre legborzasztóbb nyomással súlyosodik a trónokat környező s az emberiség magasabb rendeltetésére nézve nagyon természetlen, rideg levegő atmoszférája. Valóságos glória fénye ez annak a nemesen, humánusan gondolkodó uralkodói főnek.

Nagy és fontos munkában görnyedhetnek Európa nemzeteinek sajtó-munkásai, hogy a hatalmas cár lelkének ezt az üdvözlő riadót érdemlő megnyilatkozását a rövid regisztráláson kívül nagyobb, érdemlegesebb méltatásban csak alig részesítették. Pedig ennek a ténynek óriási hordereje van nemcsak az orosz nemzetre, hanem egész Európára nézve is. Majd eredményeiben fog mutatkozni, hogy minő áldásos

hatással nyomul be az orosz cár törekvésének szelleme a többi nemzetek elzártabb levegő-rétegeibe is és milyen átalakító hatást gyakorolnak az általános, európai közszellemre.

Alapos reményünk lehet, hogy az a jelszó, melyet hazánk bíboros hercegprímása is a maga számára választott: a „Pax“, nemcsak árvényesülni fog minden vonalon. Nemcsak a diplomáciában, hanem a politikában, hanem a társadalomban is.

Ez a mai korszak a társadalmi békés fejlődés, haladás tekintetében körül-belül a stagnáció korszaka, mely onnan eredt, hogy az áldatlan küzdelmekben kifáradt, jóakaratu elemek rezerváltan visszavonultak s meglehetősen begubózkodtak. Mihelyt azonban az a biztató fény, mely Európa hatalmas autokratájának trónjától az emberi, magasabb rendeltetésű ösvényére sugárzott, — nemcsak az állami, hanem a társadalmi törekvések tekintetében is irányjelölő hatással lesz reánk, azok a visszahúzódott, jölemek megint a társadalomé lesznek és folytatni fogják nyilt színen is azt a munkát, melytől őket a békétlenség terrorizmusa elűtötte.

Örömmel, lelkesedéssel kell tehát üdvözlőnk a magasból sugárzó fényt, mely a béke, a szeretet melegét fogja bevinni nemcsak a magasabb kormányzás légkörébe, hanem biztató erővel serkenti, ébreszti új munkára, új lelkesedésre azokat a társadalmi elemeket is, melyek már-már lemondással nézték a mindeneket elromboló békétlenség munkáját.

Bizhatunk, hogy ez a mostani stagnáció nem fog sokáig tartani és utána az eddig nyugodott erők a társadalmi téren érvényesítik azt a szellemet, melyet a hatalmas orosz cár az emberiség kormányzásának színvonalán akar diadalra juttatni.

József főherceg Zala-Eggerszegen.

Június 6. ára várta Zala-Eggerszeg rendezett tanácsú városa József főherceg öfenségét falai közé, amint említettük már, hogy mint a magyar honvédség feje, megszemlelje a hetedik honvédhuszár ezrednek itt állomásozó 4. 5. és 6. századát.

A „Zalamegye“ tárcája.

Jolán.

Szép és nagyon szerelmes leányka volt Jolán. Könnyed termete különös bájú kölcsönözött neki. Kissé délvideki, barna arcához nagyon jól illettek fekete hajfirtjei. Kék szemei kacérul bámultak ki a világba; betetőzésül kis fityor orra is volt.

Gyorsan repült tova az idő szárnyain, Jolánka tizen-nvöl éves lón.

Egy szép napon azzal lepletek meg szülei, hogy utazásra készülnek Szatmáryékhoz, még pedig hosszabb látogatásra. Eleinte egykedvűen fogadta a hírt, később azonban felébredt benne a bakfis leányka kíváncsisága. Tépelődött magában, mi lehet oka tulajdonképpen az utazásnak? Csakhamar kisütni vélte, hogy más nem lehet, mint hogy Szatmáryéknak van egy tanulmányát végzett fiuk, neki unokabátyja, ha talán szülői már megállapodásra jutottak, hogy ő és Feri?...

Eh, ez lehetetlen, nem egyeznek bele. Pedig kell valaminek lenni a dologban, mert egyszer már meglesett szülői közt ily fajta beszélgetést. Igaz, hogy szereti Ferit, de mégsem menne hozzá, más felé huzza őt a szíve. Dobog, ha csak reá gondol. Egyébiránt nem tehet feltenni unokabátyjáról, hogy ő is beleegyezik a dologba, hisz alig vannak együtt. Legyen akár mint is, tervezzenek bármit, majd találni fog ő valami ügyes kifogást, ha szüleinek ez volna esetleg szándékuk.

Nyugtalanul aludt el; álmában is foglalkoztatta őt e dolog, de reggel mégis vidáman kelt fel, mintha megtalálta volna a mentő eszközt. Csak félig felöltözködve ült le csinos íróasztalához, s levelet irt barátjának, kivél együtt volt a nevelő intézetben. Fontoskodó arccal írta bele az iverket. S a mint elkészült vele, izgatottan becsoma-

golta és a délelőtti sétáját reá szánva, elvitte a postára, hol ajánlott levélként feladta.

Délután már dalolva futkosott szerte a kertben, felforgatva mindent, s öröme oly nagy volt, hogy még a meglehetősen kövérségű szakácsnéjüket is minden szabadkozása dacára megforgatta.

Az ötödik nap megjött a várva várt válasz. Nossza volt öröm! Szobájába zárkódott, úgy akarta elolvasni a levelet. Egy ideig nézte; mert nem is látszott levélnek, hanem inkább csomagnak. Talán nem is a barátja küldte neki. De mással meg nem áll levelezésben, azonfelül ott a postabélyegző, tehát csak az irhatta Dobogó szívvvel bontotta fel.

Nem sokat irt barátja, csupán mihez tartás végett elküldte Feri unokabátyjának a leveleit, melyeket az irt neki. Kissé csalódva dobta el a levelet s unokabátyjait kezdte olvasgatni.

Mind szerelmes levél volt, s midőn Jolán az utolsót is elolvasta, tisztában volt már azzal, hogy unokabátyja szerelmes barátjába, Széplaki Helénbe.

Most már tudta, hányadán áll a dolog, s mire alapítsa egész hadművelését. Már jöhetnek mindannyian, nem fog reájuk hallgatni...

A rettegett nap elérkezett. Az utazás alatt Jolán folyton a tájat nézte, mintha ma nagyon gyorsan robogna a mások oly renyhe vonat. Gondolatai már Szatmáryéknál voltak. Minő lesz majd a fogadtatás? Hogyan fogják egy mást megsólitani? Egyszerre nehezére esett neki e körülmény; mások, ha összejöttek, egymás nyakába borultak. Most mintha lidérc nyomásként nekezednek keblére, oly kínos e gondolat. Még egyszer felidézte magának a multat, mikor még mint gyermekek bolyongtak erdőn, mezőn; hogyan mulatoztak, mily ártatlanul. Mily szép volt, mikor az esti harangszóra fáradtan ballagtak hazafelé, egymást átölve, dalolva.

S midőn felnövekedtek, valami közéjük fészkelte magát, mely már nem engedett az érzelmeknek szabad folyást, mely hideggé tette őket.

Megérkeztek. Gépiesen haladt a kisdud állomás fővényén tova, midőn mellette megszólalt valaki.

Már meg sem ismeresz?
Ijedten nézett vissza. Unokabátyja állott előtte. Meglett férfi lón belőle s mintha szebb is volna, mint az előtt. Fagyos mosollyal nyújtotta oda a kezét.
— Isten hozott nálunk! — ismétlé amaz barátságosan. — Csakugyan nem ismertél rám?
— Nem.
— Igazán? Annyira megváltoztam?

S elkezdett neki beszélni olyan dolgokról, a melyek Jolánt egy cseppet sem érdekelték. Hátul szülőik lépkedtek Szatmáryékkal élénk beszélgetésben. Jolán nem is figyelt a fiatalember üres fecsegéseire, a mit az később észre is vett, ha egy-egy kérdéssel felzavarta.

— Beteg vagy talán Jolán, miért e szótlanúság?
— Nincs semmi bajom, kimerített az utazás.

Némán haladtak tova. A fiatalember sem beszélt többé, talán azt gondolta, hogy Jolánnak terhére esik; ez meg épen örült, hogy nem zavarják minduntalan.

A délután is félig lehanyatló félben volt, s Jolán még mindig szobájában ült s olvasgatott Tartott a hábor-gatásoktól, azért az ablakredőnyöket is leeresztette.

Kerülte Ferit, amennyire lehetett. Estefelé mégis meglátogatta őt unokabátyja.

— Nem jössz le a kertbe? Oly szép az idő! — Kérdé. Mit tegyen? Menni kell, hogy feltűnő ne legyen. Követte a fiatalembert a kertbe. Egyenesen a lugosnak tartottak.

Feri nem követte, a kertben maradt és az egyik rózsafáról letépett néhány nyiló rózsát s csak aztán jött a lugosba, átnyújtja azokat a leálynak.

A főherceg járt már itt ugyan e célból ezelőtt négy évvel. Akkor rendszeres ünnepélyességgel ment végbe a fogadtatása. Most teljesen nélkülözni kívánt Öfensége minden ceremóniát; a város azonban most is teljes ünnepi díszszel fogadta. Ceremónia nem volt ugyan, de volt tisztelet, a tiszteletnek látható külső alakja is s a mindenben uralkodó teljes rend.

Es ez így van jól, mert bármennyire puritán természetű legyen is az a magas vendég, s bármennyire távolítsa is magát a tömjénezést: illő reverenciával kell várniuk egy főherceget, ki a királyi háznak a tagja s a magyar honvédségnek a főparancsnoka.

Városunkat elismerés illeti e tekintetben a méltó magatartásért.

Egyébiránt József főhercegnek itt időzése alkalmas kronikásunk a következőket jegyezte fel.

Előre tett intézkedések.

Megelőző napokban Botfy Lajos polgármester hol a városi tanácsal együtt, hol egymagára megtette a kellő intézkedéseket. Felszólította a város polgárait, hogy fűzenek ki lobogót a házaikra. — a hivatalokat, egyleteket és testületeket, hogy néhány taggal bár, képviseltesék magukat a vasuti megérkezésénél, — a tüzoltó testületet, hogy a vasutnál és a főispáni lakás bejáratánál, hol a főhercegnek szállása volt, álljon védőfalat; azonkívül a városi képviselő testület tagjaiból rendező bizottságot alakított. Az utca porát locsoltatta stb.

A megérkezés.

Délután 5 órakor már szokatlan nagy számmal járt kelt a nép a hosszú Kossuth-után, legkivált egyik végén a főispáni lakás előtt, s másik végén a vasuti állomás körül, hová mindkét helyre Stefanecz József tüzoltó alparancsnok elhelyezte a rendfentartó osztályt. Minden ablak tele volt váró és kíváncsi nével.

A vasuti állomás belső terepén dr. gróf Jankovich László főispán és Géczy Kálmán honv. huszár százados ideiglenes osztályparancsnok s Ferenczy József csendőrfőhadnagyon kívül a következő hivatalok, testületek és egyletek küldöttéi álltak sorba vezetőikkel: a vármegyei tiszti kar Csertán Károly alispánnal az élén, a városi képviselő testület s tisztségviselői kar Botfy Lajos polgármesterrel, a kir. törvényszék Sztaniszlavszky Adolf elnökkel, aki fekete díszmagyar ruhában jelent meg, a járásbíró-ság Szupits Antal jbiróval, dr. Felber Arthur az ügyészség élén, az árvaszék Trsztyánszky Ödön elnökkel, az ügyvédi kamara Hajik István elnökkel, a pénzügyi tisztségviselő Gernya László pénzügyigazgatóval, a r. katolikus papság Németh Gábor császi plébános, a helyi esperes-plébános betegsége miatt nem jelenhetett meg, — az izraelita hitközség Fischer László hitközségi elnökkel, a tanfelügyelő-séget dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, tanf. képviselte, az állami főgymnasium tanári kara előtt Medgyesi Lajos, a felső kereskedelmi- és polgári leányiskola tanáraival Udvardy Ignác, az elemi iskolák tantestülete előtt Paukovich György igazgatók állottak, a vasuti osztálymérnökséggel Wimmer volt, a karácsonyfa-egylet hűlgy bizottságát Ruzsicska Károlyné, a zala-egerszegi nőegylet küldöttségét Rosenberg Henrietta elnököl vezettek ki, a Társaskör képviselete előtt Záborszky József háznagy volt, az Ipartestület élén Kovács László, az iparos ifjak önképző együletével pedig Bódy József elnököl vonultak ki, a zala-egerszegi munkások betegsegélyező együletével dr. Kele Antal elnök jelent meg s a kereskedő ifjak önképző körével Balassa Benő elnök; mindenik polgári képviselet legkevesebb 6—8 tagból vonult ki. Balszárunyon, a megérkezés felől állott fel zászlósan a zala-egerszegi önkéntes tüzoltó testületnek a rendfentartókon kívül 38 emberből álló csapata Borbély György főparancsnokkal.

Háromnegyed hat órakor érkezett meg rendes járásával, Pápa—Zala-Szent-Iván felől a vonat. Megérkezésnél előbb a balfelől álló tüzoltó csapat tisztelettel fövetéssel s a generálmars dobolásával.

A főherceg meglehetősen sok évrnek a terhét emelve

— Fogadjá jó szívvvel. — Mondá.
— Köszönöm.

A fiatalember leült melléje.

— Jólán te nagyon megváltoztál, mióta utoljára láttalak; nem vagy már oly jókedvű, vig leányka, mint akkor...

— Gondolod?

— Látom.

Kinos hallgatás.

Jólán élesen megfigyelte unokabátyját, aca komor volt, mintha valami fontos dolog zavarná. Láta, hogy a fiatal ember küzd magával, valamit akar neki mondani, de nem meri. Ő pedig ettől fél legjobban; s hogy erre alkalmat ne adjon, elhatározta, hogy ő fogja megpendíteni azt a dolgot, mely őt is néhánynapon át nyugtalanította.

— Ugye Feri — fordult hozzá hosszabb hallgatás után — mi ketten kiskorunktól fogva mindig jó barátok voltunk. Őszinték, s néha gorbák is egymással szemben.

— Igaz — válaszolt a fiatalember egykedvűen, nem tudva, minek említi fel ezt Jólán.

— Lásd, azt akarnám, hogy e jó viszony továbbra is fennmaradjon...

— Ez az én óhajom is, de minek hozod fel mind-ezeket. — Kérdé most már tőle.

— Ez a te őszinteséged? Fogadni menék, hogy nagyon is jól tudod, miért jöttek össze a mi szülőink?

A fiatalember igenlőleg bólintott.

— Nemde tudod? ... Röviden: össze akarnak bennünket házasítani.

— Vettem észre ilyesmit én is.

— Most tehát azt a kérdést intézem hozzád, te is rá állnál arra, hogy feleségül végy engem?

— Én rá állok-e? Milyen kérdés, akkor e szerint kedves Jólán nem szeretsz, talán gyűlölsz is. S mind-

már (66 éves) igen könnyed lépéssel szállott le éljenek között a vonatról s legelőbb is Géczy Kálmán százados helybeli osztályparancsnok jelentését fogadta; azután dr. gróf Jankovich László főispán jelentkezett pár bemutató szóval tisztelegve s kérve katonásan a további parancsot. A főherceg szalutált s bemutatatta a főispánnal Staniszlavszky törvényszéki elnököt, Botfy Lajos polgármestert, dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos tanfelügyelőt, Arvay Lajos főjegyzőt, Trsztyánszky Ödön árvaszéki elnököt, dr. Felber Arthur kir. ügyészt, kiknek kezét nyújtotta s aztán eljenzés között vonult át a termen a kocsisig szőnyeggel borított téren s kíséretével kocsira ült.

A bevonulás.

A menetet Botfy polgármester vezette egy kocsin. A következőkben ült Öfensége, balján a főispánnal. Azután jött a kíséret a többi kocsin s oldalt egy-egy lovas. A hosszú menetben az utcán levő közönség a legszebb rendben volt, úgy hogy akár az a kevés rendőr is nélkülözhető lett volna. Egy erkélyről virágesokor hullott a főherceg kocsija felé, már előhaladtában nem vehette észre, nem kerülhette ki azonban a figyelmét a hosszú Kossuth-utának trikolor erdejé, mely alálengett a házakról s melyet itt-ott a vármegyei kék-sárga s a városi kék-zöld színű apróbb zászló tarkított, mely észrevehetőleg megnyugtató hatással volt reá, mint a tiszteletadásnak egyik formája. — Öfensége, amint említettük már, két segéd-tisztjével a főispán lakásán szállott meg.

A gyabörölő téren.

Junius 7, szerdán virradólag a három huszár századnak — ez már így szokott lenni — egy kissé melege volt. Hét órakor már a nagy gyakorló téren voltak a huszárok Géczy százados ideiglenes osztályparancsnok vezénylete alatt József főherceg, a honvéddadak fővezére, 8—11 óráig, három óra hosszat tartotta itt szigorú szemlét. E három óra alatt a fiúk jól megdolgoztak, hogy annál edesebb legyen a pihenés, mit meg is kaptak elismerés alakjában a tisztjeik útján. Megdicsérte őket a főherceg, mely dicséret legelőbb is derek tisztjeik arcáról sugárzott reájok. — Öfensége kíséretében tőlünk dr. gróf Jankovich főispán volt szakadatlanul az oldala mellett az egész szemle alatt. A három századból álló osztályt Géczy parancsnok egyes osztagokban, nagy négyzetekben s szakasz és század gyakorlatban vezette elő. A gyakorlatok minden tekintetben Öfensége legnagyobb meglegedésére szolgáltak; különösen kiemelte az osztálynál uralkodó rendet, tisztaságot és fegyelmet, valamint a legénységnek és lovaknak kitűnő kinevezését és kitartó szolgálatait. — A szemle befejezte után mindjárt a gyakorló téren az összes tiszteknek e tekintetben legnagyobb meglegedését fejezte ki a főherceg. — Ezután a tovább szolgáló altiszteket vezették elébe, kiket a hosszas és kitartó szolgálataikért s odaadó tevékenységükért a legmagassabb szolgálat nevében — névleg is: Bogvár Károly, Adám Elek, Páló József szolgálatvezető őrmestereket s legkivált Kovács István számvivő őrmesterfőt tüntette ki megszólításával; Kovács őrmesterrel való beszédjében örömmel fejezte ki, hogy vele egy időben kezdte meg a honvédségi szolgálatot. Igen fenséges Ur — szólott Kovács, már 30 éve, hogy a honvédségnél vagyunk. — 30, mondja a főherceg, de én a katonai szolgálatban már 50 évet töltöttem; igyekezzünk, hogy minél hűségesebben töltjük el a következőket is s kezét nyújtva óhaját fejezte ki, hogy mindaketten együtt minél tovább szolgálják ezt az intézményüket. A gyakorlótéren jelentkezett a főhercegnél a város polgármestere, s darab időn át kíséretében volt.

Itt megemlíthetjük még, hogy József főhercegre, ki tudvalegőleg kultiválja a cigánynyelvet irodalmilag is s nagy pártfogója a cigányoknak, a gyakorló téren is rárontottak, noha a csendőrség mindent elkövetett, hogy távol tartsa őket, hogy ne alkalmatlankodjanak s noha megajándékozta őket, mégis, vagy talán épen azért a gyakorlótéren hivatalosan is megjelentek néhányan s diszszorfolat állottak tiszteletül,

mellett, hidd meg, ez nagyszerű... nevetett a fiatal-ember.

— Edes Ferim ez kiméletlenség. Én szeretlek, de mint unokabátyámat; s úgy gondolom, ha nem egyeznél bele és én szabad lehetnék, ezzel igen nagy hállára köteleznél.

— Helyes. Erre vonatkozólag megegyeztünk volna. Mégis fontos okaid lehetnek, azt mondhatom, talán valakit mást szeretsz?

— Úgy van.

— Kit, ismerem?

— Ismered; de nevé nem mondom meg.

— Amint akarod, s evvel véd és dac szövetséget kötünk mindenki ellen.

— Köszönöm. Tudtam, hogy meg fogod tenni. Nem leszesz oly kegyetlen, mint a többiek, kik mintegy ki akarnak szolgáltatni.

— Rémképeket látsz.

— De valók... azonban várj csak, ismered Széplaki Helént?

— Igen, miért?

— Én is viszonzni akarom jószágodat, nem faggatlak tovább, én nagyon jól ismerem Helént, együtt jártunk iskolába. S mondhatom, hogy csak menj el hozzá, mond el neki azt, amit szíved sugalmaz, biztosítlak, nem kapsz tőle kosarat.

— Eszerint tudad?

— Én ne tudtam volna, mikor jó barátneja vagyok?

— Oh mily aranyos leányka vagy!

— Ugy-e? Nos csókolj meg...

— Tehát emellett maradunk?

— Feltétlenül...

Rovenazky Árpád.

— de itt már csak néhány krajcárt szórt nekik József főherceg.

Az ebéd.

József főherceg öfensége 7-én délben 12 órakor magyaros ebédet adott a főispáni lakáson 18 vendégének. A meghívót a főispán állította ki saját névjegyén a következőleg: „József főherceg ő császi és királyi fenségeinek meghagyásából, van szerencsém (cim) (hivatal) urat folyó hó 7-én déli 12 órai ebédre meghívni. Öltöny: (polgári vagy tiszti egyenruha)“.

Hivatalosak voltak a katonai kíséretből: Deybachi Zech Arnold, báró vezérőrnagy, lovas dandárparancsnok, Zalavári Zurna Károly vezérőrnagy, Bodnár honv. ezredes, I. segéd-tisztje, Matyasovszky honv. őrnagy, secretáriusa, Gyurics Belizár honv. huszár alezredes, pápai ezredparancsnok, Vicomte de mester honv. huszár százados, Géczy Kálmán honv. huszár százados, helyi ideig. osztályparancsnok, Bellocics Károly honv. főhadnagy; a polgári osztályból tiz hivatali kört tüntetett ki azoknak képviselői útján. Ezek: dr. gróf Jankovich főispánon kívül Csertán Károly alispán, Staniszlavszky Adolf törvényszéki elnök, dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanfelügyelő, Arvay Lajos vármegyei főjegyző, Medgyesi Lajos áll. főgymnasiumi igazgató, Trsztyánszky Ödön árvaszéki elnök, Botfy Lajos polgármester, Boggyay Elemér főispáni titkár, Borbély György tüzoltó főparancsnok.

A főherceg a meghívottakkal ebéd előtt, ebéd alatt és ebéd után jóízű fesztelen beszélgetést folytatott, — azzal a különbséggel, hogy ebéd előtt a bemutatások közben mindenkiel a saját hivatali ügyköréből vette fel a témát egyenként s nemcsak a beszéd tárgya, de az idő mennyiség is meghatározott volt; ebéd alatt már, hol leginkább a szembenülő főispánnal beszélte legtöbbet s általában szakadatlanul, hol az élet vegyes és trefás apróságából, hol komoly oldaláról tárgyalt — kissé halk s lassan folyó beszédével. Jóízűen említette meg, hogy egyszer hogy szedte rá a lábatlankodó cigányokat: tizenkét krajcárt dobott nekik, miből egynék egyenként alig jutott egy krajcár. Máskor meg épen a ma folyó politikai kiegyezésről szólva tett egy-egy érdekes megjegyzést.

A társalgás nyelvéről nem mondom el azt a frázist, hogy magyar volt, csak azt említem meg, hogy a kíséretben levő tiszték ugyancsak ropogósan beszélnek és szeretik az alföldi nótát.

Mert volt ám ilyen is a másik szobában. S ez a harmadik fázis, mikor a másfél órai ebéd után feketére és dohányra került a sor. Itt már még fesztelenebbül ment a dolog. Öfensége most Csertán alispánnal beszélgetett legtöbbet, főleg a hadgyakorlatokról, melyben az alispán dicsérte az 1893-ban itt gyakorlatozó 13. hadtestet előző-kény magatartásáért. Közvetlen dr. Ruzsicska tanfelügyelő beszélget Bodnár ezredessel s a főherceg a vitát kettévágta, trefásan figyelmezteti a tanfelügyelőt, ne kötekedjék avval az emberrel, mert az vastagnyakú kálinista.

Ezután a tanfelügyelő a szomszéd szobában a zongorán játszik; játékát Matyasovszky őrnagy kísérte, az igazi gárdista alak, s a lengyel hymnuszt a baritonnak hódító hangjával énekelte. Hamar átcsapott aztán a titkár Petőfinek a Fűrdik a hold világjába, jeléül, hogy ezt ő is, a Főherceg is szereti.

Háromnegyed háromkor jelentette Matyasovszky titkár Öfensége, hogy itt az idő. — A vendégek lent sorba állva megéjjeneztek a távozó magyaros főherceget, aki kézadással bucsuzott el az emberektől s kocsira ült a főispánnal.

A távozás.

A főherceg innen Közszegre ment hasonlólag katonai szemlét tartani, s nem, amint újságban láttuk, Körmentre. Zala-Szent-Ivánig kocsin ment ki, s ott ülték vasutra. Az első kocsin maga ment a főispánnal, a következőkben a tábornokai és segéd-tisztjei, majd Boggyay Elemér főispáni titkár s a menetet kísérte Botfy Lajos polgármester, Zala-Szent-Ivánig, hova Thassy főszolgabíró már előre kihajtatott.

Öfensége jó emlékekkel vált meg Zala-Egerszegtől, mit Zala-Szent-Ivánon ki is fejezett elkísérőinek. Botfy Lajos polgármesternek az érintkezésakor is többször említette, hogy az utóbbi négy év alatt is mennyit emelkedett, haladt a város; mindez szép és örövendes, mondá, hiszen ezelőtt négy évvel is, mikor látta, a mostani állapotjához képest nagy különbség volt. Ezelőtt 15 évvel csak egy faluképet mutathatta. Zala-Szent-Ivánon a polgármestertől a következő szavakkal bucsuzott el: „Ajánlom magamat a zala-egerszegiek jó indulatába“.

Zala-Egerszeg pedig bizonyosan ezt a kifejezést tartja már igen jó indulatúnak s hálás érette.

Látó kronikás.

A harmad osztályú kereseti adó.

Az egész országban általános a panasz a folyamatban levő harmad osztályú kereseti adó kivetése ellen.

A panasz nem annyira az adókövető bizottság, mint inkább a kincstár képviselője ellen irányul, aki gyakran — nem ismerve teljes mérvben a helyi viszonyokat — nem helyes alaplól kiindulva készíti el javaslatát, amely ép ez okból nem egy adózónál oly magas, hogy bármennyire szállítsa is azt le az adókövető bizottság, az illető adózó félre nézve még mindig sérelmes marad.

Mint értesülünk, városunkban is a kincstári képviselő a kereskedők és iparosok adójánál túlmagas javaslatot tett, ami miatt városunk kereskedői és iparosai t. hó 7-én délután a kereskedelmi kör helyiségében Deutsch Ferenc köri alelnök elnöklété alatt népes értekezlet tartottak és mivel a kincstári képviselő javaslata a napokban kerül tárgyalás alá az adókövető bizottságban, elhatározták, hogy a legközelebb küldöttséget menesztenek a pénzügyminiszterhez, kérve jogos kérelmük orvoslását s egyuttal az adókövető bizottság elnökéhez, Csutor János törvényhatósági bizottsági taghoz, memorandumot intéznek, amelyben elősorolják sérelmüket és kérik annak a tárgyalásnál figyelembe vételét.

A pénzügyminiszter f. hó 11-én fogadja a küldöttséget, melynek vezetésére Farkas József országgyűlési képviselőt kérték fel és tagjai lesznek Deutsch Ferenc, Fenyvesi Miksa, Grünbaum Ferenc, dr. Grünwald Samu, Gyarmati Vilmos, Heinez János és Kovács László.

A kör egy másik küldöttsége Balassa Benő költő vezetésével Fangler Mihály, Heinez János, Koulási Miksa, Kovács László és Rechnitzer Miksa tagokból f. hó 10-én tiszteltelt Csutor János adókövető bizottsági elnökkel, kérve a kereskedők és iparosok jogos sérelmének orvoslását és átadva neki ebben az ügyben a panaszt kellő megvilágításba helyező alábbi memorandumot:

Nagyságos Csutor János urnak, mint az adókövető bizottság Elnökének.

Zala Egerszegen.

Zala Egerszeg rendezett tanácsa város kereskedő és iparos osztálya f. hó 7-én „az adóütemelés tárgyában“ népes értekezletet tartott, a melynek megbízásából és nevében fordulunk Nagyságodhoz, mint az adókövető bizottság elnökéhez, azzal a tiszteletteljes kéressel, hogy az adóütemelés ellenében alább felsorolt sérelmeinket szíves figyelmére méltatni és a közelebbi napokban tárgyalás alá kerülő III-ad osztályú kereseti adónk megállapításánál jogos érdekeinket támogatni méltóztatassék.

Tisztelettel jegyezzük meg, hogy városunk kereskedő és iparos osztálya feltétlen bizalommal viseltetik a Nagyságod böles vezetésével működő adókövető bizottság irányában és megvan győződve arról, hogy a tisztelt bizottság a helyi viszonyokat eléggé ismerő figyelmességével és gondosságával az előterjesztésünk nélkül is felelt volna szavát az előirányzott és minden tényleges alapot nélkülöző kincstári követeléssel szemben; mégis a helyzet megvilágítása és a követelményeknek megfelelő elbírálás tárgyalóságára szempontjából szükségesnek tartjuk Nagyságod útján az igen tisztelt adókövető bizottságot felvilágosítani a következőkről:

A zala-egerszegi pénzügyigazgatóság által kiküldött és Zala-Egerszeg város III-ad osztályú kereseti adójának előirányzásával megbízott kincstári képviselő nösszas tanulmányozás után elkészült javaslatával és ebből az első bepillantásra két következtetés vonható le: 1) a magas kincstár delegált képviselője a helyi viszonyokat még megközelítőleg sem ismeri, 2) a III-ad osztályú kereseti adónál alkalmazásba vett adókulcsot nem helyesen alkalmazta, illetőleg az adókulcs használatából nem tűnik ki az a szaktudás, mely a forgalmi élet jövődelmi nagyságának megállapításánál egyik nélkülözhetetlen feltétel.

A helyi viszonyok nem ismerése kiténik a következőkből:

1. a delegált adóelőirányzó oly rövid ideig van Zala-Egerszeg városában, hogy a helyi viszonyokat nem is ismerheti, enélkül pedig a financialis tudományok összessége sem elegendő arra, hogy a magas kincstár és a nagyközönség adózási viszonyát helyesen, jogosan és a III-ad osztályú adó alapját képező jövődelmi hullámzásoknak megfelelően megállapíthatná;

2. az összes napilapok- és szakközönyökből az adóelőirányzó tudomásul vehette, hogy egy már 40 éve fennálló helybeli cég, forgalmi és jövődelmi csökkenésnél fogva fizetés képtelen lett és mégis az eddig felvett 790 f. adózási alap helyett 1360 f. hoz javaslatba;

3. egy második cég eddigi adóalapja 900 f. volt, az előirányzatban 4190 f. r. találnak; megjegyezzük, hogy a szóban forgó cég a három évvel ezelőtt kivetett és megállapított 900 f. után való megadóztatást is háromszorosan megfellebbezte, mivel az jövődelméhez képest túl magas és aránytalan volt; az üzlet forgalma azóta nem emelkedett s így épen nem lehetséges 900 f. helyett 4190 f. r. javaslatba hozni;

4. egy harmadik cég ez idő szerint 1100 f. r. után fizet III ad osztályú kereseti adót; az előirányzatban 1100 f. r. helyett 3320 f. r. akadunk, a nélkül azonban, hogy egyetlen adattal is lehetne igazolni e cég jövődelmének emelkedését;

5. egy vagyoniilag tönkrement kereskedő, ki forgalmának nagymérvű apadása következtében 300 f. r. után megadóztatott üzletét felhagyott és ma szerény ügynöki szaladgálásokkal tengeti át napjait, az előirányzatban 980 f. r. után van megadóztatva;

6. a javaslat többi pontozatai, úgy körülbelül 98%, világosan bizonyítják, hogy a delegált képviselő a helyi viszonyok nem ismeréséből készítette el javaslatát és ezzel még a magas kincstárnak sem tett jó szolgálatot, mert a magas pénzügyi kormányzat mindig, de különösen jelenleg arra törekszik, hogy az adóztatás reális alapon nyugodjék, hogy az a polgárság jövődelmével arányban legyen és hogy ezen a téren minden sérelem mellőztessék.

Hogy az alkalmazott adókulcs a forgalmi viszonyoknak nem felel meg, ennek bebizonyítására tisztelettel a következőket hozzuk fel:

1. a kincstári képviselő hónapokon keresztül gyűjtögette a vasuti adatokat és ezekből nagyon is megközelítőleg megállapította, hogy a kereskedők hány kgr. árut kaptak; felvett kgr. kint bizonyos jövődelmi egységet pl. 30 krt. A kgr. számát a nyeremény egységével megsokszorozta és az így kapott számot beleírta a javaslatba — valószínűleg azon jó hiszemben, hogy matematika nem csal, holott ez a matematika még a valószínűség határait sem közelíti meg, mert a jövődellem nagyságára a súlymennyiség nagysága befolyással nincs; ugyanis egyik kereskedőnek lehet 10 kgr. áru több nyeresége — mint egy másiknak 100 kgr.-on, pl. 1 kgr. safrány több tiszta jövődelmet hoz, mint 1000 kgr. vas;

2. az előirányzatból kiténik, hogy azon kereskedők vannak legjobban megadóztatva, kik súlyosabb árukkal kereskednek, ezért mutatkozik az adóemelés legnagyobb aránytalansága leginkább a vaskereskedőknél; vagyis: a súlymennyiségre alapított adókulcs szerinti számítás tévedésebe ejt mindenkit; aki a súlyból indul ki, annak nagy szakértelemmel kell ismerni az áruk milyenségét, forgalmi képességét, árhullámzásokat, tartósságot, avulási százalé-

kat. Mivel pedig az adójavaslat készítőjétől az árúismeret alapos tudását nem kívánhatjuk, azért vagy más kules vendő kiindulási pontul, vagy pedig az adó előirányzására oly egyén küldendő ki, ki a helyi viszonyokat megtanulta és felismerte.

Mind ezek alapján Nagyságodat arra kérjük, kegyeskedjék az idei évben készített adózási javaslatot teljesen mellőzni és e helyett a legutolsó alkalommal megállapított III. osztályú kereseti adót a tárgyalás alapjául venni, amely alap a mélyen tisztelt adókövető bizottság tárgyalógos helyi ismereteivel összeegyeztetve, meg fogja mutatni azt az egyedüli helyes kivezető utat, mely a magas kincstár figyelmen kívül nem hagyható érdekei mellett tekintettel lesz városunk két elsőrendű munkás osztályára: a kereskedőségre és iparosra, amely két osztály Zala-Egerszegen nehéz létért vív harcot.

Kérésünk ismétlésével ügynöket Nagyságod jóindulataiba ajánlván, maradtunk mély tiszteletünk kifejezésével Zala-Egerszegen, 1899. június hó 7.

Nagyságod aláztatos szolgálói

Dr. Graner Adolf sk., a kereskedelmi kör elnöke.

Balassa Benő sk., a kereskedelmi kör titkára.

Felvétel a magy. kir. honvéd hadapródiskolákba.

Az 1897 ik évi XXIII-ik törvény cikk értelmében szervezett honvéd nevelő- és képzőintézetek II-ik csoportját képező pécsi és nagyváradi honvéd hadapródiskolák I. ső évfolyamába az 1899/1900 ik tanév kezdetén (szeptember 17-én) 100—100 ifjat vesznek fel.

A növendékek eltartásának és kiképzetésének költségei az állami költségvetést, illetve a honvédelmi tárca terhelik; tehát a honvéd hadapródiskolába valamennyi hely díjmentes s a növendékekért csak az évi tandíj fizetendő.

A tandíj: a) a m. kir. honvédség, cs. és kir. közös hadsereg és hadtengerészet tényleges, nyugdíjas és rokkant állományának összes állománycsoportjaiban tartozó tisztek, evangélikus és görög kath. katonai lelkészek, katonai tisztviselők, katonai karmesterek, altisztek és rangosztályba nem sorolt katonai havidíjasok fiai számára évenként 12 f. r.; b) tartalékos és „szolgálaton kívüli viszony“ban levő tisztek, továbbá udvari és polgári állami tisztviselők és alkalmazottak, nem különben törvényhatósági tisztviselők fiai számára évenként 80 f. r.; c) minden egyéb állampolgár fiai számára évenként 150 f. r.

A tandíjfizetés kötelezettségére való tekintettel a folyó évben betöltendő 200 hely közül a) 157 fizetéses hely, ahol t. i. az évi tandíj meg kell fizetni, míg b) 43 alapítványos hely, ahol nemcsak az évi tandíj kerül ki az alapítvány kamataiból, hanem egyúttal egy tanévre 50 f. r. zsebpénz is.

A lovassági szolgálatra kiképzendő valamennyi növendékért a rendes tandíjon felül még 200 f. r. fizetendő a IV ik évfolyamban a lovagló oktatáshoz megkívánt szükségletek beszerzésére.

Felvételi feltételek: 1) a pályázónak magyar állampolgársága igazolandó a törvényhatóság vagy a járás tisztviselőjétől kiállított honossági bizonyítvánnyal, amelyben a községi illetőség is beendő; 2) a pályázónak testi alkalmassága a katonai nevelésre igazolandó valamely honvéd vagy közös hadseregbeli tényleges állományú orvos által szabályszerűen kiállított orvosi véleménnyel; 3) a megkívánt előismeretek vagyis valamely középszikola (gymnasium, reáliskola, polgári iskola) négy alsó osztályának legalább elégséges eredménnyel történt elvégzése.

Ezek az előismeretek igazolandók az elemi iskolai év végbizonyítványával és a folyó iskolai év I. és II ik tanidőszakának iskolai értesítőjével, továbbá legalább elégséges eredménnyel letett felvételi vizsgálatl. (A latin vagy görög nyelvből kapott elégtelen osztályzatokat nem veszik figyelembe.) 4) A kifogástalan erkölcsi magaviselet igazolandó erkölcsi bizonyítvánnyal, ha a belépés nem közvetlenül valamely nyilvános iskolából történik; 5) a betöltött 14 ik és a túl nem haladott 16 ik életév, amely megállapított életkor a felvételi év szeptember 1-ére vonatkozik és keresztlevéllel vagy születési bizonyítvánnyal igazolandó.

A kérvények benyújtása. Fizetéses helyekért a pályázók hozzátartozói (anya, gyám, anya) a folyamodványokat közvetlenül a pécsi vagy a nagyváradi honvéd hadapródiskola parancsnokságához tartoznak küldeni mellékleteikkel együtt f. évi augusztus hó 1-ig. A kik a lovassági állományban öbajtják a hadapródi rendi fokozatot elnyerni, azoknak kérvényei a nagyváradi honvéd hadapródiskola parancsnokságához küldendők be.

Az első sorban kijelölt pályázók közül néhányat második sorban fognak kijelölni, hogy az első helyeken kijelölt, azonban a felvételi vizsgálatot ki nem állott vagy testileg alkalmatlannak talált pályázók helyett őket pótlólag felvételi vizsgálatra becsásásák és ennek sikere esetében felvegyék.

Az ilyeneknek szülői azonban gondoskodjanak arról, hogy gyermeküket — tanulmányuk tovább folytathatóság végett — valamely polgári tanintézetbe beírassák, amely minden díjfizetés nélkül teljesíthető gyermekük ügyének a katonaiskolánál végleges előléseig.

A felvételi vizsgálatot szeptember hó 12—16 ik napjain tartják, mirán minden pályázót közvetlenül az illető intézetbe való beérkezése után testi alkalmassága tekintetében megvizsgálat. A felvételi vizsgálatot a pályázók magyar nyelven teszik le.

A kereskedő ifjak majálisa.

A múlt vasárnap igen szép idő volt, az idén a legalkalmasabb a majális rendezésre. S ez a legfőbb tényező az ünnepélyek rendezésénél.

A zala-egerszegi kereskedő ifjak egylete meg is érdemli, hogy szép idő legyen, mikor ő jókedvre hangolódik. Mert a jó kedvet itt úgy kell érteni, hogy ő a jókedvet nemcsak a saját multságára használja, hanem a jótékony-ság gyakorlására is.

A vasárnapi majális is saját vagyonuk gyarapítása mellett részben a helyi tüzöltő testület javára rendezték, s hogy ezt nemcsak családok irták a meghívóra, bizonyítja, hogy hiteles forrás szerint, 50 f. r. tesznek le a tüzöltő testület létesítendő zeneosztályának alapjára, ha ennél több jövedelmük nem lenne is. Azonban van, mert a jól sikerült majálisnak mintegy 250 f. r. bruttó jövedelme volt, miből 120 f. r. megmaradt a kiadások mellett.

Mióta fennáll ez az egylet, mindig dolgozik a mások javára is. Apránként több ezeret juttatott már különböző testületeknek. Ok tettek le az első alapját a városi tisztviselők nyugdíjának; alapot tettek le a felépítendő izr. templom orgonájának költségére is, ezt is úgy azonban, mint a tüzöltői zenekar részére, hogy valóságban csak akkor adják át, mikor a tervezett dolgok meg lesznek teremtve. S ez jól is van így.

Ez animoval dolgozó kis egylet munkásságáért s a jó eredményekért sokat köszön Balassa Benő elnöknek, mert amit a halrol és a fejről mond a példabeszéd rosszaló értelmében, azt lehet rólok is mondani, de jó értelemben.

A kereskedő ifjak multságát az jellemzi legjobban, hogy mindig találunk ki valami olyat s mindig újat meg újat, ami a táncos kívül is mulattatja az embert.

Most *Ös hadarára* cím alatt csináltak bohóságokat. A fakirt Ullinger Vendelnél különül senki nem aludta volna ki. Zúgás és tombolás kísérte a leledrebeszt. Egy lépéssel odább megnyílt a gyorsnyék telepe, mely mint egy huzfut automata gép, egy hatosért csak képes levelező lapot dobott ki, s kiki szemlelgetett rajta egy-egy pár fület, minél nagyobb, annál jobb; egy koronáért már emberi alakot is. A szomszédban megnyílt a jósno kabinja is. A fiatal sibillának azonban többet jósolt a zeme, mint a szája. — Nagy lármát csaptak a Borszem Jankó cifraalakjai, kik görögtűz mellett vonultak fel. Egy másik csapat az olasz Jambó dalt travesztálta. Hat férfi és hat nő felmutatta a csébei négyest, mely nem egyéb, mint egy pompásan sikerült kanász féle tánc.

A vigkedvű és szépen sikerült majális rendezéseért az elnökön és a jó időn kívül meg kell dicserni a fáradhatlan Péterfy József, Eisner József, Berger Samu, Fenyvesi Simon, Weis Lajos, Gerő Béla, Neuman Albert, Horváth F., Fuchs Jenő, Neufeld J., Kovács Mór, Balogh Mór stb. tisztviselőket és rendezőket.

A mulatságon felülizettek: dr. Czinder István 2 f. r. 80 kr., Schütz Sándor 2 f. r., Heinrich Vilmos 1 f. r. 80 kr., Bence György, Büchler Jakab, Dervarics Lajos, Dornik N., Páka, Friedrich Vilmos, Morandini Tamás, Német Márkus, Rosenberg Henriette, Sommer Sándor tüzlőt. dr. Vajda Manó 1—1 f. r. Fischer László 80 kr., Balassa Benő, Bertha Kálmán, Berényi G., Bauer Jakab, Borbely György, Dergács Károly, Deutsch Ferenc, Farkas László, Farkas Ferenc, Farkas Ignác, Fischer Izidor, Fodor Gusztáv, Grész Károly, Grosz Győző, Gombás István, Hank Ferenc, dr. Halász Miksa, Komlós Emil (Vasvár), Klein Sándor, Klein Ignác, Lövenstein Ignác, Martonfalvy Armin, Cs. Péterfy József, Rágendorfer Géza, Stefanetz József, Schwarcz Jakab, Stern Farkas, Száamek Adolf, Szukics József, Tuzy János, Udvardy Ignác, N. N., N. N. 50—50 kr., Buchwald Lipót, Domokos Ignác, Freund Miklós (Vasvár), Kende Lajos, Vittenberg N. 30—30 kr., Báder Pál, Deutsch Kálmán (Vasvár), Herényi Ferenc, Németh György, Nyuli Antal, Rédey László, Sipos Antal N. N. 20—20 kr., összesen 38 f. r. 50 kr.

Hivatalos rovat.

Zala-Egerszeg város tanácsa ezennel közhírré teszi, hogy a neműtségség földmívelési m. kir. miniszter úr rendelete folytán Zala-Egerszegen a város kezelésé alatt székének raktár állított fel; felhívának tehát az összes szőlőbirtokosok, hogy a f. évi őszi székének szükségletüket legkésőbb f. évi június 20-ig a székének raktár kereső város gazdánál okvetlenül bejelentéské illetve előjegyeztessék.

Zala-Egerszeg, 1899. június 8-án.

Botfy Lajos polgármester.

Helgi, megyei és vegyes hírek.

Június 8-án, dicsőségesen uralkodó Ferenc József apostoli királyunk öfelsége megkoronázatásának harmadik hetedik évfordulóján, a rom. kath. templomban haladó isteni tisztelet volt, amelyen részt vett a vármegye tisztikara dr. Jankovich László gróf főispán vezetésével, valamint a városunkban levő különböző hivatalok és testületek, a városi hatóság, az összes tanintézetek növendékei tanáraik vezetésével mellett s nagy számu közönség. Mise alatt először Schill Imre kántor, majd Hutás József, végül Skubics Antika szólo énekükkel emelték az ünnepély fényét; utóbbinak énekét Erdős János hegedűn kísérte. — Mise után az elemi iskolákban mindegyik osztályban külön-külön, míg a polgári leányiskolánál együtt egy teremben, a főgymnasiumban pedig a tornateremben tartottak iskolai ünnepélyt; a két utóbbi helyen megjelent dr. Jankovich László gróf főispán, Csertán Károly alispán, Arvay Lajos megyei főjegyző, dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, tanfelügyelő, Czukeller Lajos megyei I. aljegyző stb. kíséretben. A polgári leányiskolánál Faller József énektanár vezetésével mellett a tiszteletet a díjazástal kezdték meg, Udvardy Ignác igazgató az ünnepséget megnyitotta; az ünnepélyt szépen kidomborított beszédben Bódy József tanár méltatta; Felber Ilona, Gernya Sarolta, Lányi Margit, Weisz Margit, Erdősi Ella, Borossay Ilona, Lányi Ilona, Zsombolyi Mariska, Hagymássy Ilona, Schwarcz

Flóra, Hencz Teréz, Ritscher Róza tanulók szavaltak, közbe pedig a növendék k énekelték. — A főgymnasi-umban Baján Ferenc énektanár vezetése mellett a Szózat-tal kezdették az ünnepélyt, Megyesi Lajos igazgató tar-totta a megnyitó beszédet, míg Tuczy János tanár a közhelyességgel fogadott ünnepi beszédet; Czukelter József, Szalay József, Andalic Lajos tanulók szavaltak, közbe a növendékek énekelték, végül a Hymnust, mit utolsó pont-tal az igazgató záróbeszéde követett.

József főherceg Keszthelyen. József főherceg, a magyar honvédség főparancsnoka, június hó 23-án Keszthelyre érkezik, hogy a 8-ik honvéd huszár ezred ott állomásozó 2-ik osztálya felett szemlét tartson. A szemle 24-én lesz. Igen valószínű, hogy a főherceg 25-én is Keszthelyen marad, s megtekinti a honvéd huszárezrednek a múlt évről elmaradt s e napon megtartandó lófuttatását.

Gyurátz Ferenc ág. ev. püspök Nagy-Kanizsán. Nagy ünnepséggel fogadták Nagy Kanizsán f. hó 2-án Gyurátz Ferenc dunántúli ág. ev. püspököt, aki ebbeli minőségében először volt ott. Délután 4¹/₂ órákor Szeptenkről jövet a város határára fogadta őt Vécsey Zsigmond polgármester vezetése mellett a városi tanács és a képviselőtestület küldöttsége, továbbá Lengyel Lajos városi főjegyzőnek, mint az ág. ev. egyházgyülekezet felügyelő-jének, vezetése alatt a hívek küldöttsége s mindkettő üd-vözölte a püspököt, aki mindkét beszédre válaszolt. A püspök kísérete a városi fogadó küldöttségekké egyesülve 30 diszfogaton vonult be a fellobogózott városba Hütter János ág. ev. lelkész lakására, aki itt fogadta a püspököt, akinek tiszteletére este az Arany Szarvas szálló díszter-mében száz terítékű bankett volt. Szombaton délelőtt 10 órákor az ág. ev. templomban ünnepi mise volt; a tem-plom zsufolóság megtelt ajátoskodó hívekkel. Mire után fogadta a püspök a tisztelgő küldöttségeket. Küldöttségi-leg tisztelegtek nála a Szent-Ferenc rendiek társháza, az ev. ref. hitközség, az izr. hitközség, a kegyesrendi fő-gymnasium tanári kara, a városi tanács és képviselőtes-tület, a kir. törvényszék. A püspök f. hó 4-én délután 4 órákor hagyta el a várost és Somogyba folytatta püs-pöki körútját.

A zala-egerszegi ügyvédi kamara köréből. A zala-egerszegi ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy *Kiss Ödön* kötszei ügyvéd önkényes lemondás, *Kovács János* alsó-lendvai, *dr. Orosz Endre* kaposvári és *dr. Székely Albert* sümegi ügyvédek ezen kamara területéről való eltávolításuk, *dr. Jenay Géza* sümegi és *Sárközy Miklós* kaposvári ügyvédek pedig elhalálozásuk következtében az az ügyvédek lajstromából töröltek; előbbi irodája ré-részére *dr. Feleki Lajos* sümegi, utóbbi irodája részére *dr. Zinkay Gusztáv* kaposvári ügyvédek rendeltettek ki gondnokul. *Dr. Berger Béla*, *dr. Keresztury József* és *dr. Vajda Manó* ügyvédek Zala-Egerszeg, *Wimmer János* és *dr. Müller Nándor* ügyvédek Kaposvár, *dr. Bárdi Ferenc* ügyvéd Sümegh, *dr. Hochstüdtler Sándor* ügyvéd Keszthely és *dr. Zakál Lajos* ügyvéd Csáktornya székhellyel a kamara ügyvédi lajstromába felvették.

A június 12-iki hangverseny iránt megyszerte nagy az érdeklődés. Az összes jegyek mind elfogytak. *Blaha Lujza*, a nemzet csalogánya, a hangverseny napján jön a déli vasút gyorsvonatával és a délután 1 óra 57 perckor érkezett vonattal jó városunkba. A rendezőség fel-kéri mindazokat, akik a hangversenyre előjegyeztek, hogy jegyeiket legkésőbb a hangverseny napján déli tizenkét óráig a vármegyei pénztárnál átvenni sziveskedjenek.

A számghvidéki gazdakör f. hó 3-án tartotta *Szücs Zsigmond* gazdaköri elnök elnökleme alatt Sümeghen évi rendes közgyűlését, amelyen megválasztották a gazdakör tisztviselőit, miután előzőleg Barcza László indítványára ugy az elnöknek, mint a választmánynak buzgó fáradozása-kért jegyzőkönyvileg fejezték ki köszönetüket és elismerésüket. A választás eredménye: *Szücs Zsigmond* elnök, *Zathureczky Zsigmond* alelnök, *Talabér Károly* pénztárnok, *ifj. Háczy Kálmán* és *Májer István* jegyzők, *Barkóczy Károly* ügyész, *Schnitzer Jákó* állatorvos. Választmányi tagok: *Barcza László*, *Bezeredy László*, *Eitner Sándor*, *Füzik Gyula*, *Gyömörey Gáspár*, *Gyömörey János*, *dr. Gyömörey Vince*, *Sümegi Tivadar*, *Hajden Sándor*, *Pintér Lajos*, *Kardos László*, *Bogyay Aurel*, *Mojzer József*, *Kovács Mihály*, *Zathureczky Márton*. A közgyűlésen örömmel vették tudomásul a földmivelésügyi miniszter leiratát, mely szerint azon népesoportok, melyek a mezőhegyesi állami birtokot megszemlélni óhajtják, ezzel kapcsolatban megnézhetik a szegedi gazdasági kiállítást is s nekik a vasuti költségeket megtéríti; egyúttal elhatározták, hogy a gazdakör választ-mánya testületileg vesz részt a kiállításon s a többi gazdát is felhívja csatlakozásra. A pénztár átvételére *Sümegi Tivadar* és *Schnitzer Jákó* választmányi tagokat küldötték ki.

Eljegyzés. *Ajkay Ferenc* kis-köcski földbirtokos f. hó 4-én tartotta Ukkon eljegyzését *Gyömörey Kata* kisasz-szonnyal, *dr. Gyömörey Vince* földbirtokos kedves leá-nyával.

Elöléptetés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Margitai József* csáktornyai állami tanítóképző intézeti igazgatót a VIII-ik fizetési osztály második fokozatába léptette elő.

Állandó gazdasági tudósítók. A földmivelésügyi m. kir. miniszter *Szentmihályi Dezső* pacsai lakost a pacsai járásra, *Zathureczky Zsigmond* ukki lakost és *Semetke József* gógánfai lakost a sümegi járásra nézve a gazdasági tudósítói tiszttel bízta meg.

Kitüntetett allisztek. József főherceg öfenségeről általánosan ismeretes dolog, hogy nyájias, leereszkedő s főképen, hogy nála mindez őszinte természetesség. Zala-Egerszegen való tartózkodása alatt a katonai gyakorlótérén megszólitotta egyenként az őrmestereket is, *Kovács* őrmestert pedig, kit régóta személyesen ismer, s kívül 69 óta 30 éven át szolgálják a honvéd katonai intézményt, kegyként egyenesen maga mellé rendelte, hogy teljesítse mindvégig az ordonnanci teendőket. Ezenkívül többször kegyes beszédjével boldogította. — A gyakorló térről hazajö-vet a főispáni kapuban *Tik* László megyei őrmester állt

parádésan, és katonásan kifeszítve 63 éves mellét; a fő-herceg feléje közeledett s nyájias hangon mondta: »Na hát hogy van? maga is öreg szolgál már.« Mintha monda volna, hogy az öreg szolga hűségéért némi tekintetet ér-demel. — Igen Fenséges Főherceg, mondá az őrmester, 63 éves vagyok. Tikk ugyanis 40 év óta van a szolgálát-ban, melyből 12 év jut a katonáskodásra s 25 év megyei szolgálatra. — *Kovács* őrmestert még ebéd alatt a társasá-gban is felemlítette a tanfelügyelő előtt s gondjába aján-lotta gyermekeit.

A felső Zala völgyének bejárata. *Józsa László*, a földmivelésügyi miniszteriumba beosztott műszaki tanácsos *Gerő Ferenc* kulturfőmérnöknek, a szombathelyi kultur-mérnöki hivatal főnökének, társaságában május 31-én be-járta a felső Zala völgyének Zala-Szent-Gróth és Zala-Szt.-Iván közé eső szakaszát s egyúttal a felső Zala és a rajta levő vízi művek rendezése céljából szükségessé vált helyszíni szemlét teljesítette. A Zala-Szent-Ivántól Zala-Lövőig terjedő szakaszt még e hó folyamán szintén be fogják járni.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter *Czapáry Boldi-zsár* sümegi járásbírói segéd-telekkönyvvezetőt a sümegi járásbíróshoz telekkönyvvezető-ré nevezte ki.

Jutalmazás a magyarnyelvért. *Dr. Ruzsicska Kálmán* kir. tanácsos, vármegyei tanfelügyelő, f. hó 4-én Csáktornya-n a községi iskolaszék elnökének és a községi elemi iskolák tantestületének jelenlétében nyújtotta át *Polyák Mátyás* elemi iskolai igazgatónak, a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter 1899-ik évi egyik ötven forintos magyarnyelvi jutalmát. A kartársak bizalmas körében lefolyt kedves ünnep mélyen megindította a jelenlevőket, akik szívük legjobb kívánságával üdvözölték a kitüntetett igazgatót.

Anyakönyvvezető kinevezés vármegyénkben. A m. kir. belügyminiszter a tapolcai anyakönyvi kerületbe *Horváth Jenő* községi jegyzőt, a nyirádi anyakönyvi kerületbe *Molnár József* helyettes körjegyzőt anyakönyvvezető-ré, továbbá a csesztregi anyakönyvi kerületbe *Nagy Lajos* kör-öröst, a sárszegi anyakönyvi kerületbe *Belezay Mátyás* jegyzői irnokot, a dráva-vásárhelyi anyakönyvi kerületbe *Pintarics Ferenc* községi irnokot, a csáktornyai anyakönyvi kerületbe *Kovácsics Ferenc* községi irnokot, a drávacsányi anyakönyvi kerületbe *Rejcssek István* segédjegyzőt, a stridói anyakönyvi kerületbe *Rottler József* helyettes aljegyzőt, a mura-szent-mártoni anyakönyvi kerületbe *Dobsa Kálmán* segédjegyzőt, a kiskomáromi anyakönyvi kerületbe *Szent-mihályi László* jegyzői irnokot anyakönyvvezető helyettes-sé nevezte ki és valamennyit a házassági anyakönyv vezeté-sével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbízta.

József főherceg és a zala-egerszegi cigányok. Öfensége Zala-Egerszegre jövetelének a hírére a zala-egerszegi cigányok örvendettek legjobban, különösen azért, mert van egy Kolumpár József nevű atyafiok, a ki a fő-herceg személyes ismeretével dicsekedhetik s ennek az utján majd juthatnak vagyonhoz. A Kolumpárok itt el is vannak terjedve s ismeretesek is különösen a bünkrónikák-ból; hanem az öreg Kolumpár József már magasabban áll felettök. Megintert *Juholtam* a rendőrség kapujában a tekintélyes vajdát s elmondta, hogy nincs a világon jobb ember József főhercegénél. Alesuthról ismerős vele; sohasem adott neki kevesebbet 50—60 frtnál, egész a szekérig el-ment hozzájuk s még a kis purdával is beszédbe állott. De nem tudja — szől bánatosan tovább, — hogy itt mi-féle urak vannak, nem engedik ötöt közel a fenséges ismerő-séhez, hogy személyesen találkozzék vele. Csak azt engedték meg, hogy egy levelet küldjön be öfenségéhez. Erre is kapott 30 frtot, de nem egymaga számára; ki kellett osztani az egész pereputynak.

Gyászhir. Vettük a következő gyászjelentést: Özv. Mayer Lászlóné szül. Wolf Fanny, úgy a maga, mint gyermeke és a nagyszámú rokonság nevében mely fájda-lommal jelenti felejthetetlen férjének, Mayer László Zala-vármegye törvényhatósági bizottsági tagjának élte 41. évében folyó hó 3-án délután 3 órákor hosszú szenvedés után történt gyászol elhunytát. A megboldogultnak földi maradványai folyó hó 5-én délelőtt 9 órákor fognak az izraelita sirkertben örök nyugalomra tétetni. Zalabér, 1899. évi június hó 4-én. Áldás és béke poraira! Mayer Margit gyermeke. Özv. Mayer Sándorné anyja. Mayer Ilka, Mayer János, Mayer Mór, Mayer Zoltán testvérei. Wolf József apósa. Wolf Józsefné anyósa.

Járasköri tanítógyűlés. Népes és érdekes évi gyű-lést tartott a muraközi tanítói járáskör Csáktornya-n június hó 3-án a községi elemi iskola helyiségében. A gyűlést istentisztelet előzte meg a szent-Ferenc-rendűek templom-ban. A gyűlésen jelen voltak *dr. Ruzsicska Kálmán* kir. tanácsos, tanfelügyelő, a községi iskolaszék elnöke, gróf Festetics Jenő urodalmi tisztjei, az izr. hitközség képviselői s a járáskör igen sok tagja. Menesey Károly járásköri elnök lelkes beszéddel nyitotta meg a gyűlést; ez után pedig a kir. tanfelügyelő üdvözölte szép beszéd-del a járáskört. A járáskör állapotát és tevékenységét fel-tüntető évi jelentés felolvasása után Alszegey Alajos állami polgári iskolai tanár tartott szabad előadást „Egy fejezet a paedagógia tudományából” címen. Bölcsészeti és neveléstan-i szempontból egyaránt érdekes előadásával mindvégig lekötötte hallgatóinak figyelmét; nagy tetszést aratott széles tanulmányra való fejtegetésével. — A második előadó *Boldizsár Béla* perlaki áll. elemi iskolai tanító volt, aki »Minő vonatkozással lehetne a beszéd- és értelemgyakorlat tanítását a többi tárggyal szerves egységbe hozni» címen tartott felolvasást, melynek a magyarnyelv tanítása körül követendő eljárást felölölő tárgya érdekes és tanulságos vitát keltett. Ő is sok tetszésben részesült hallgatói részéről. — A tanítói nyugdíjviszonyokról *Brauner Alajos* hodosáni áll. elemi igazgató-tanító tartott érdekesítő elő-adást, melynek hangja, tárgya és lelkesedése igen nagy hatást keltett. Néhány életre való indítvány s a jövő köz-gyűlésnek Stridóra való kitézése után délután egy óra felé ért véget az ülés, melyből a járáskör meglehetősen táviratot intézett *dr. Wlascics Gyula* vallás- és közoktatás-ügyi miniszterhez. A gyűlés után vidám lakoma volt Szeiwerth

fogadjában, ahol kitűnő zene, jó ételek, különösen pedig a lelkes beszédek igen emelkedet hangulatot keltek.

Vizsgálatok sorrendje a zala-egerszegi felső kereskedelmi iskolánál az 1898/9-ik tanév végén: június 15-én délelőtt hittanvizsgálat; 20-án d. e. a középső osztályban vizsgálat a földrajz-, történet-, jog- és közgazdaságtanból; 20-án d. u. az alsó osztályban a földrajz-, történelem- és kereskedelmi ismeretből; 21-én d. e. a középső osztály-ban a kereskedelemi számtan-, vegytan-, betűszámtan- és könyvvitelből; 21-én d. u. a kereskedelmi számtan, német-nyelv, betűszámtan- és levelezésből; 22-én d. e. a középső osztályban a magyar-, német-, francianyelvűből, levelezés-és irodai munkálatokból; 22-én d. u. magyar-, francia-nyelvből és természettanból; 22-én délután az alsó- és középső osztály tornászati vizsgálat. 29-én „Te Deum” s a bizonyítványok kiosztása. A magántanulók vizsgálatának írásbeli része június hó 18-án, szóbeli része pedig 19-én lesz.

A zala-egerszegi karácsonyfa egyesület július hó 9-én, esetleg 16-án tartja ez az idej szokásos nyári táncmulatságát, amelynek programját legközelebb állítja össze az egyesület választmánya.

A Zala-egerszegi polgári leányiskolánál az 1898 9-ik tanévvégi vizsgálatokat a következő sorrendben tartják: június 14-én lesz a hittan vizsgálat; 23-án délelőtt az I. ső, 23-án délután a II-ik, 24-én délelőtt a III-ik, 24-én délután a IV-ik osztály vizsgálat az összes tantárgyakból; az I., II., III-ik osztálynak tornászati vizsgálat együttesen f. hó 23-án délután 6. órákor lesz.

A tapolcai takarékpénztár rendkívüli közgyűlésén terjesztettek elő *Szigly József* vezérigazgatónak, aki az intézet elén 15 éven keresztül oly odaadó buzgósággal működött, lemondását. A közgyűlés a lemondást sajnál-lattal vette tudomásul s a távozó igazgatónak önzetlen munkálkodásáért jegyzőkönyvileg fejezte ki köszönetét és elismerését s helyébe igazgatónak *dr. Fischer Gyulát* választotta. Folytatólag a közgyűlésen az alapszabályok egyes pontjain tettek változtatásokat.

Halalozás. Vettük a következő gyászjelentést: Özv. Verbanchich Nándorné, szül. Laubhaimer Gizella a saját, egy gyermekei Lenke, Margit, Delinke, Gyula, Ilonka és Gizella, valamint a gyógyszer rokonok nevében a fájdalom-tól megtörve tudatja, hogy szeretett férje, illetve atyjuk Verbanchich Nándor mura-királyi körjegyző életének 46-ik és boldog házasságának 13-ik évében folyó 1899. évi június hó 5-én éjjeli 12 órákor hosszú és kínos szenvedés után befejezte földi életpályáját. A megboldogultnak hűlt teteme június hó 7-én délután 5 órákor lesz beszentelve s a mura-királyi temetőben örök nyugalomra elhelyezve. Az engesztelő szent mise-áldozat folyó hó 8-án reggeli 9 órákor lesz a mura-királyi kápolnában a mindenek Urának bemutatva. Kelt Mura-Királyon, 1899. június hó 6-án. Áldás és béke lengjen a drága halott hamvai felett!

Évi zárvizsgálatok. A zala-egerszegi m. kir. állami elemi fiú és leányiskolában a f. tanévi zárvizsgálatok a következő sorrendben tartatnak: a) A vallástantól tartatik *június hó 12-én* 8 órától az összes róm. kath. és izraelita vallású fiú tanulók vizsgálat a belvárosi iskolában. 13-án 8 órától az összes róm. kath. és izraelita leányövédek vizsgálat a belvárosi iskolában. 24-én 8 órákor a róm. kath. növendékek az olakülvárosi iskolában. b) Az általános tan-tárgyakból: 14-én d. e. a II. a) fiuosztályban, 15-én d. e. az I. a) fiuosztályban, 15-én d. u. az I. a) leányosztályban, 16-án d. e. az V. VI. fiuosztályban, 16-án d. u. az I. b) leány-osztályban, 17-én d. e. az I. b) fiuosztályban, 19-én d. e. a II. leányosztályban, 19-én d. u. a II. b) fiuosztályban, 20-án d. e. a II. III leányosztályban, 20-án d. u. a III. a) fiuosztály-ban, 21-én d. e. a III. IV. leányosztályban, 21-én d. u. a III. b) fiuosztályban, 22-én d. e. a IV. V. leányosztályban, 22-én d. u. a IV. a) fiuosztályban, 23-án d. u. a IV. b) fiuosztály-ban, 24-én d. e. az olakülvárosi iskolában. 29-én „Te Deum” tartatik és az évi „Ertesítő”-k osztatnak ki. A tartandó vizsgálatokra a t. c. szülőket és az érdeklődő tanúgy barátó-kat tisztelettel meghívja Zala Egerszeg, 1899. június 4-én az igazgatóság

A zala-egerszegi Chanuka egyesület, amelynek tulaj-donképeni feladata szegény izr. gyermekek felruházása s mely egyesület *Rosenberg Henriette* elnök lelkes vezetése mellett ezt a feladatot oly buzgósággal tölti be, kiadta 1898-ik évről szóó pénztári kimutatását, amely szerint a *bevételek* volt: pénztár maradvány 1897 ik évről 5 frt 02 kr., tagsági díjakból 86 frt 55 kr., a takarékpénztárban elhelyezett tőkéből kivettek 154 frtot, adakozásokból be-folyt 45 frt 42 kr., összesen 290 frt 99 kr. *Kiadások:* egyleti szolga fizetése 30 frt, a takarékpénztárba betettek 55 frtot, nyomtatványokra és kisebb költségekre 19 frt 40 kr., felruházásokra 163 frt 84 kr., összesen 268 frt 24 kr. s így pénztármaradvány 22 frt 75 kr.

Új gyermekmenedékház. Drávacsányi községben a gyermekmenedékházat f. hó 1-én nyitották meg.

Jóváhagyott közgyűlési határozat. Ismeretes olvasó közönségünk előtt, hogy a zala-egerszegi ipartestület f. évi március hó 12-én tartott rendkívüli közgyűlésén az előjárásnak a házvételre vonatkozó határozatát jóváha-gyólag tudomásul vette, azonban a közgyűlésnek ezt a határozatát többen megfélebbzték. Mint értesülünk, a városi tanács, mint elsőfokulag illetékes íprthatóság, a közgyűlés határozatát — a felebbezésel utasítása mellett — jóváhagyta s erről az ipartestületet végzésileg értesítette.

Új olvasókör. A *csicsói „polgári olvasókör”* alap-szabályait a belügyminiszter a bemutatási záradékkal ellátta.

Zárvizsgálatok. A zala-egerszegi iparos-tanonc isko-lában az évi varvizsgálatok f. évi június hó 18-án tartatnak és reggeli 9 órákor kezdődnek az állami elemi iskola épületében. E vizsgálatokra az ipartestület t. c. tagjait, a szülőket és a tanúgy iránt érdeklődő nagy közönséget tisztelettel meghívja az igazgatóság.

Névváltoztatás. *Veisz Ferenc* nagy-kanizsai lakos vezetéknevének „*Vajda*”-ra, *Glaser* Salamon ugyancsak nagy-kanizsai lakos vezetéknevének „*Salgó*”-ra kért név-változtatását a m. kir. belügyminiszterium megengedte.

